

Quick scan ecologie

Maerten van Heemskerckstraat te Heemskerk

12 november 2020

Samenvatting

Voor Maerten van Heemskerckstraat 34 & 36 te Heemskerk wordt de sloop van de huidige bebouwing en nieuwbouw voorbereid. Onderzocht is of er effecten op beschermde natuurwaarden kan ontstaan.

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 9 oktober 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen op voorhand niet zijn uit te sluiten in de panden op Maerten van Heemskerckstraat 36. In het pand op Maerten van Heemskerckstraat 34 worden vleermuizen en huismussen op voorhand niet uitgesloten. Voor de geplande werkzaamheden wordt een aanvullend onderzoek naar deze soorten geadviseerd. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is nodig als effecten op beschermde soorten worden veroorzaakt.

Inhoud

- 2 - Inleiding
- 3 - Beschrijving gebied
- 4 - Waarnemingen
- 7 - Analyse
- 9 - Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever van Hooff Bouwkundig Management Bureau
Projectnummer 20.382
Datum 12 november 2020
Auteur Michel Nieuwhof
Gecontroleerd P.J.H. van der linden
Status concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

Inleiding

Voor Maerten van Heemskerckstraat 34 & 36 te Heemskerk worden werkzaamheden voorbereid. De werkzaamheden betreffen de sloop van de huidige bebouwing en nieuwbouw.

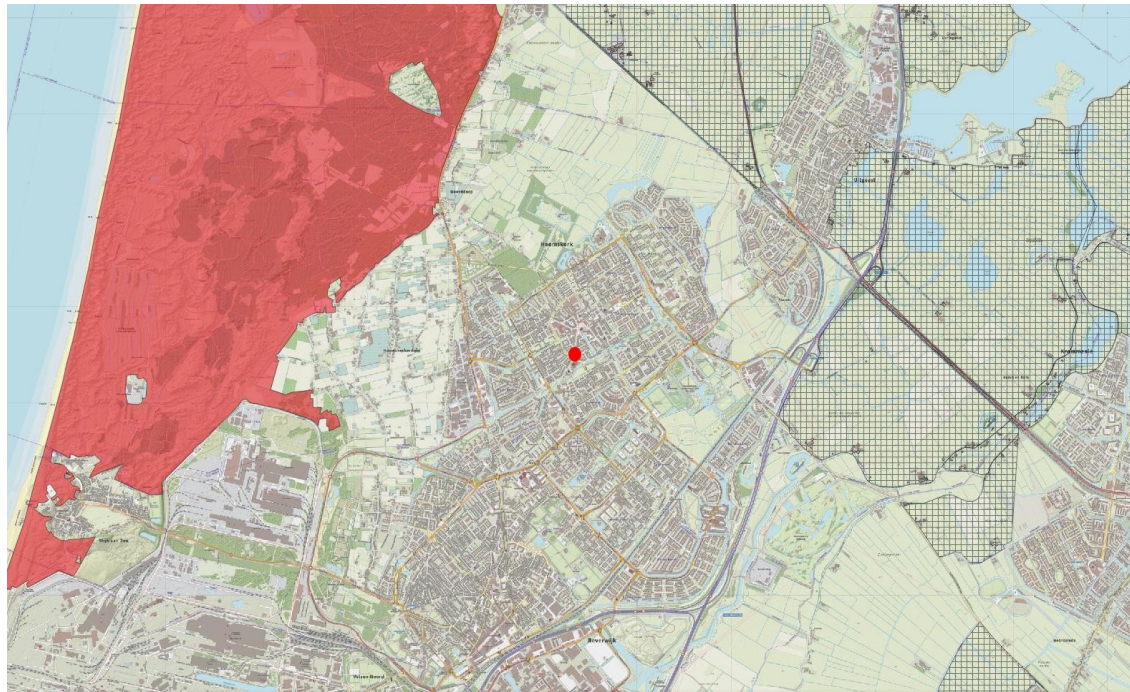
Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 9 oktober 2020 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

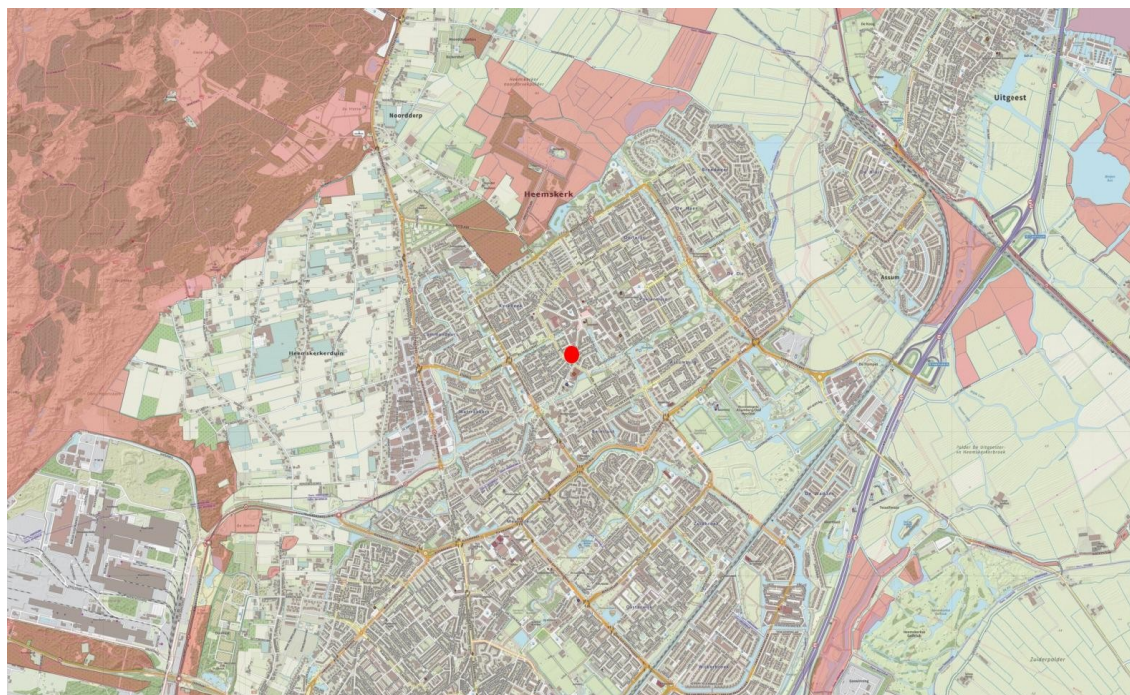
Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden (rood) en Weidevogelleefgebieden (raster).

Ligging van de Natuurnetwerk Nederland (rood)

De planlocatie betreft twee percelen met een kantoorpand en een woning met schuur. De percelen liggen binnen de bebouwde kom van de plaats Heemskerk Gemeente Mid-den-Kennemerland en is in de directe omgeving omsloten rijtjeswoningen, winkelpanden en een bibliotheek/cultuurcentrum. De Natura 2000-gebieden liggen op vrij grote afstand. Op 2 kilometer ligt het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op 760 meter afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

Weidevogelleefgebied

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. De weidevogelleefgebieden liggen op grote afstand van de planlocatie.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 9 oktober 2020 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocaties en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 9 oktober 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof bewolkt, droog weer met een temperatuur van 14 °C en windkracht 3 Bft uit het zuidwesten.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Waarnemingen van vleermuizen worden op meerdere plaatsen binnen de bebouwde kom van Heemskerk gedaan. Nabij de planlocaties zijn de dichtstbijzijnde waarnemingen van vleermuizen bekend aan de Muilmanstraat, Jan van Scorelstraat en Zaalberglaan. Waarnemingen van huismussen of gierzwaluwen nabij de planlocaties worden niet gemeld. Waarnemingen van marters worden enkel sporadisch gemeld aan de randen van het buitengebied ten noorden van Heemskerk ver van de planlocaties.

Vegetatie en planten

De planlocaties bestaan uit 2 percelen. Op het perceel van Maerten van Heemskerckstraat 34 zijn een aantal bomen aanwezig zoals linde, grove den, els, spar, conifeer en cultivars. Rond het pand is gras aan te treffen en algemene tuinplanten en struiken. Op het metalen hekwerk rond het perceel en tegen de zuidgevel van het pand is klimop aanwezig. Op het perceel Maerten van Heemskerckstraat 36 is een grote els aanwezig in de achtertuin van de woning. Rond de woning zijn een aantal algemene tuinplanten en struiken aanwezig. Rond het perceel en op een groot deel van de gevels van de woning is klimop aanwezig. Ook is een vrij grote hult op het perceel aanwezig die flink vol gegroeid is met klimop. Aan de straat nabij de twee percelen zijn meerdere lindes aanwezig.

Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaard beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocatie en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend – alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in

gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Het pand op Maerten van Heemskerckstraat 34 heeft schuine daken met ronde dakpannen. De pannen op de daken zijn goed aansluitend en vertonen geen zichtbare openingen. Onder de pannen die uitkomen in de goten zijn openingen aanwezig. Een deel van dakranden zijn van metaal. Onder de dakranden zijn op een aantal plaatsen in het metselwerk kieren of openingen aanwezig. De gevels zijn van opgemetseld steen. Deze beschikken op een aantal plaatsen over open voegen. De uitbouw aan de achterzijde en de goten van deze uitbouw zijn opgebouwd met houten planken. Dit deel vertoont geen zichtbare openingen. De kozijnen en deurposten zijn van hout en kunststof. Deze vertonen geen zichtbare openingen of kieren. De openingen onder dakranden en open voegen in de gevels maakt het mogelijk voor vleermuizen om zich op te houden inde spouw en onder de daken van het pand.

De woning en schuur op Maerten van Heemskerckstraat 36 hebben schuine daken met stormpannen. De pannen op de daken vertonen op een aantal plaatsen zichtbare openingen. De dakranden zijn van hout. Onder de dakranden van de schuur zijn in het metselwerk kieren en openingen aanwezig. De gevels zijn van opgemetseld steen. Deze beschikken afgezien van de schuur niet over openingen. De kozijnen en deurposten zijn van hout. Deze vertonen op een aantal plaatsen openingen en kieren. De openingen in de gevels, de dakranden en de kozijnen maakt het mogelijk voor vleermuizen om zich op te houden in de spouw, onder de daken en tussen de kozijnen van de woning en schuur.

De bomen op en in de directe omgeving van de twee percelen beschikken niet over geschikte zichtbare holtes waar vleermuizen zich in op kunnen houden. Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen op en in de directe omgeving van de planlocaties waargenomen tijdens onderzoek.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Het plangebied valt binnen de bebouwde kom van Heemskerk. De kans op een jachtgebied is niet aanwezig. Potentiële vliegroutes zijn niet aanwezig.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocaties is een kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel, spitsmuizen en muizen. De kleine marters worden niet verwacht. Er is niet voldoende geschikt habitat aanwezig in de directe omgeving.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. De omge-

ving van het perceel beschikt over geschikt habitat voor huismussen. Er zijn tijdens het onderzoek huismussen waargenomen in de directe omgeving van de percelen. De huismussen waren aanwezig op de daken en in de goten van de rijtjeswoningen aan Carel van Maderstraat 2 t/m 20. Ook op en in de klimop op de omheiningen rond de percelen zijn huismussen waargenomen. Het is mogelijk voor huismussen om zich op te houden onder het dak van de panden op beide percelen via de openingen in het dak en onder de pannen die uitkomen in de goot. Ook is het mogelijkheid voor huismussen om zich op te houden in de vele klimop begroeiing rond de percelen en tegen de gevels van de woning op Maerten van Heemskerckstraat 36. Aanwezigheid van gierzwaluwen wordt niet verwacht in het pand op Maerten van Heemskerckstraat 34. Dit pand beschikt niet over geschikte openingen voor gierzwaluwen in de gevels. Ook is de helling van de pannendaken te flauw voor gierzwaluwen om te kunnen in of uit vliegen. De woning op Maerten van Heemskerckstraat 36 beschikt over mogelijkheid voor gierzwaluwen om zich te vestigen onder het dak van de woning via de openingen tussen een aantal pannen op het dak. De schuur is te laag voor gierzwaluwen om zich hier in te kunnen vestigen. Aanwezigheid van gierzwaluwen in de schuur wordt daarom niet verwacht. Er zijn geen sporen van gierzwaluwen aangetroffen op en in de directe omgeving van de planlocaties.

Algemene broedvogels

Tijdens het broedseizoen kunnen algemene vogels aanwezig zijn. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Herpetofauna en vissen

Er is geen geschikt oppervlaktewater aanwezig voor watergebonden organismen in de directe omgeving van planlocaties. Watergebonden organismen zijn binnen de planlocaties daarom niet te verwachten.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de percelen. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocaties voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocaties.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 9 oktober 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen op voorhand niet zijn uit te sluiten in de panden op Maerten van Heemskerckstraat 36. In het pand op Maerten van Heemskerckstraat 34 worden vleermuizen en huismussen op voorhand niet uitgesloten. Voor de geplande werkzaamheden wordt een aanvullend onderzoek naar deze soorten geadviseerd.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ongeveer 2 kilometer van de planlocatie. De werkzaamheden betreft sloop en nieuwbouw op de planlocatie. Er kan een significante wijziging in de stikstofdepositie ontstaan. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is nodig. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor Maerten van Heemskerckstraat 34 & 36 te Heemskerk worden werkzaamheden op locatie voorbereid. De werkzaamheden betreft de sloop van de huidige bebouwing en nieuwbouw op de locaties.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 9 oktober 2020 beoordeeld of er beschermd planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 9 oktober 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen op voorhand niet zijn uit te sluiten in de panden op Maerten van Heemskerckstraat 36. In het pand op Maerten van Heemskerckstraat 34 worden vleermuizen en huismussen op voorhand niet uitgesloten. Voor de geplande werkzaamheden wordt een aanvullend onderzoek naar deze soorten geadviseerd. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is nodig als effecten op beschermde soorten worden veroorzaakt.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

Er kan een significante wijziging in de stikstofdepositie ontstaan. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is nodig.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- provincienoordholland.nl
- waarneming.nl